

LUDAS MATYI

1952 JUN. 12

244 KÖNYVEK ÉS OLVASÓK . . .

(Látogatás a Fővárosi Szabó Ervin könyvtár XIX. kerületi fiókjában)

Valamikor a kispesti polgármester, a pohos és bulldog-mosolyú Molnár József uralkodott ebben a szép épületben, ahol ma a jó könyvek serege várja az olvasót. Ez a polgármester-panamista sok piszkos üzletet kötött, bár másközlöben buta volt, mint az úritök. Eppen ezért nagy öröm tölt el, ahogy egykori rezidenciájában az okosodni vágyó gyerekeket, felnőtteket nézem. Az előcsarnokból, ahol hajdan szorongó szegények várakoztak „a nagyúrra”, belépek az ifjúsági könyvtárba, ahol gyerekek zsvajogva követelik a könyveket, megszenteltelenítve a néhai polgármesteri ebédlőt. Nagy kedvvel nézem a töprengő válogató, betűre szomjas gyerekeket. Mikor megtudják a kicsik, hogy én újságíró bácsi vagyok, aki megdicsérelt a jókat és legorombítja a rosszakat, nagy várakozással tekintenek rám, alig várják, hogy kikérdezzem őket.

Dávid Arpi hetedikosztályos tizenhárom éves férj arra a kérdésre, hogy melyik könyv tetszett neki a legjobban, lakonikus rövidséggel felel: mindegyik. Mégis melyik a mindegyik közül — firtatom, mire szintvall és hosszas tusakodás után elárulja, hogy két könyv tetszett neki eddig legeslegjobban. Egyik Jakovlev „Amundsen”-je, a másik a „Vologya utcája”.

— A bácsi olvasta őket? — kérdezőm Arpi, mire kicsit elpirulok, először hazugságra bízatom magam, de aztán kinyögöm. — Nem, még eddig nem olvastam egyiket sem. Arpi azonban könyörtelen s

azt mondja: el kell olvasni mind a kettőt, de a Vologját feltétlenül, mert hős volt, akiről csepp gyerek létére utcát neveztek el a Szovjetunióban. Arpi különben tengerész akar lenni, és kijelenti, hogy általános ötösrre áll. Erre megnyugtatom, hogy az ötösrendű még tengerész is lehet és tengerész-köszönéssel elvállunk egymástól. Arpi után Gál Piroskával beszélgetek irodalmi dolgokról.

— A mesékből már kinőttem — vallja be nyolc évének teljes öntudatával, s közli, hogy jobban szereti a regényeket. „A mi tanítónk” tetszett neki eddig legjobban, azonkívül minden könyvet szeret, amely jó és szép dolgokról ír. Most, miután a meséket már kinőtte, a „Tudós Mackó” című meséskönyvet kéri Pannikától, a gyerekek könyvtári mamájától. Piroška egyelőre orvos szeretne lenni, bár tegnapelőtt még a pilótasághoz volt kedve (Cskalovról, a hős szovjet repülőről olvasott), úgyhogy könnyen lehetséges, hogy holnapután tudós lesz, épp olyan, mint a Tudós Mackó. Végül a kislány elárulja, hogy a papával bajok vannak — nem olvas. Közösen megbeszéljük a vérses ügyet s elhatározzuk, sajtó útján közöljük a szomorú hírt, mire a papa biztos magábaszáll s ezután legalább annyit fog olvasni, mint Piroška. Ezek eddig bizony jó gyerekek voltak, de mit szóljunk a Simon Pálhoz, aki a „Rádió Technika” című könyvből kilépte a lapokat és mint Roszcsont Pali van számon-

tartva a könyvtár történetében. Több gyerek kérdő szemekkel néz rám és kérde, nincs-e valamelyik zsebembe véletlenül eldugva egy „Timur és csapata”. Ez rettentő kapós könyv s a gyermeki követeléstől menekülve átlépek a felnőttekhez, abba a terembe, ahol valamikor Molnár polgármester megereztett nadrágszíjjal pihente ki a zsíros étkezés gyötrelmeit.

Eppen egy újonc könyvtári tag, Terényi Sándorné géplakatossegéd tusakodik magában, hogy mit is vigyen, végül hosszas „melyiket szeressem” tépelődés után Gorkij „Gyermekéveim” mellett dönt. Nem régen olvas ilyen jó könyveket Terényi elvtársnő, lánykorában Melánia grófnő és Artur márki szerelméről olvasott puhafedelű regénykéket, de persze a gyönyörű grófi regény sem tudta elfeledtetni a ténylegesen létező rántottlevesét és az egyéb „főúri” kosztot. Szakmájáról is beszélgetünk s panaszkodik, hogy a MÁVAG-ban, ahol dolgozik egy bizonyos Schulz szaki nemigen törődik az átképzésből lett segédekkel, az a szavajárása, — ha nem tetszik itt a helyzet, legfeljebb elmennek haza. Na ez a Schulz szép ember lehet, biztos nem olvasta a „Távol Moszkvától”-t, mert akkor lenne fogalma az elvtársi segítségnyújtásról.

A fiatal Balázs Mihály szerszámlakatoossal nagy beszélgetésbe keveredek. Különösen Balzacot szereti, mire én is szint vallok s bejelentem, hogy egyezik izlésünk. Olvastad a „Pons bácsi”-t? — kérdezem. Nem olvastam, mondja és visszakérdez: Olvastad a „Betty néni”-t? Nem? Olvasd el, bíztatom, én meg arra bízatom, hogy a „Goriot apó”-val cselekedjék ha-

sonlóképpen.

Mielőtt átmennék a műszaki részlegbe, hadd szóljak a rosszal-kodó Samu Eváról, akinél rengeteg könyv hever kint immár hetek óta. De az ördög csípjen meg Samu Eva, és ha valaki a „Nemesi vér”-t keresi, ami nálad az ágy alatt hever, az menjen ki érte talán a Pannónia-utca 22. szám alá? Sok az olvasó, aránylag kevés a könyv és akkor ilyen Samu Evák így élnek vissza a könyvtárat vezető Polgár Erzi elvtársnő bizalmával. Miután kidohogtam magam, átballagok az olvasóterem s megpróbálok eligazodni a műszaki könyvtárban. Bocskai István fizikaszakos egyetemi hallgatóval beszélgetek, véleménye szerint kitűnő könyv az „Analízis és analitikai geometria a differenciál és integrál számítás számára”.

Talán a műszaki könyvtár iránt van a legnagyobb érdeklődés, munkások, technikusok, mérnökök egészítik itt ki tudásukat és sajátítják el az új technika elméletét. Egy másik büzgő fizikus, Horváth István szerint a szépirodalom csak ábránd, fantázia, bolondság, nem ér kutyafülét sem az elektrotechnikához és az integrálszámításhoz képest. Mi ugyan egyetértünk vele, hogy valóban gyönyörű dolog lehet az integrálszámításról olvasni, de azért a jó szépirodalomból még egy kitűnő elektrotechnikus és integrálszámító is tanulhat valamiképp.

Utoljára, ha eddig nem tettük volna, meg kell dicsérni a könyvtár jól dolgozó vezetőit, s továbbítani panaszuikat, hogy egyes könyvekből viszonylag keveset, másokból pedig többet kapnak, ami za-

varja a könyvtár munkáját. Például Móricz Zsigmond-kötet meg-lépően kevés akad a könyvtárban, jóllehet szakadatlan Móricz-lázban ég a népes és egyre igényesebb tagság. Már majdnem továbblép-tem a könyvtárból, mikor a gyere-kek jaltujságján felfedeztem Schatz Anikó következő kedves kis rajzát.



Rajzások olvasatok
Mert az olvasás tudás
Műveljétek hát magatokat
Kedves kicsi rajzátok

Schatz Anikó.

A rajzhoz és a versike szövegéhez nincs is mit hozzátenni, csak annyit, hogy kedves felnött pajtókák, ti is olvassatok, mert mint Anikó mondja, — „az olvasás tudás, műveljétek hát magatokat”.

Nagy S. József